

ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี - เจ้าพระยา - แม่น้ำโขง (Ayeyawady - Chao Phraya - Mekong Economic Cooperation Strategy: ACMECS)	
	ข้อมูลภูมิหลัง - เป็นข้อริเริ่มของไทย จัดตั้งขึ้นเมื่อปี ๒๕๔๖ ประกอบด้วยประเทศสมาชิก ๕ ประเทศ ได้แก่ กัมพูชา สปป. ลาว เมียนมา เวียดนาม และไทย - มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเวทีหารือเฉพาะของประเศกลุ่มน้ำโขงเพื่อส่งเสริมการลดช่องว่างด้านการพัฒนาและการพัฒนาอย่างยั่งยืนในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง - ปัจจุบัน ดำเนินการตามแผนแม่บท ACMECS (ค.ศ. ๒๐๑๙ - ๒๐๒๓) ประกอบด้วย ๓ เสาหลัก ได้แก่ เสาที่ ๑ การเสริมสร้างความเชื่อมโยงแบบไร้รอยต่อ (Seamless ACMECS) เสาที่ ๒ การสอดประสานด้านเศรษฐกิจ (Synchronized ACMECS Economies) และ เสาที่ ๓ การพัฒนาภูมิภาคอย่างยั่งยืนและมีนวัตกรรม (Smart and Sustainable ACMECS)
ผลการประชุมสำคัญ - การประชุมผู้นำ ACMECS ครั้งที่ ๘ เมื่อวันที่ ๑๖ มิ.ย. ๒๕๖๑ ที่กรุงเทพฯ เห็นชอบ (๑) การมีปฏิสัมพันธ์กับหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา (DPs) (๒) การจัดตั้งกองทุน ACMECS และ (๓) แผนแม่บท ACMECS (ค.ศ. ๒๐๑๙ - ๒๐๒๓) - การประชุมผู้นำ ACMECS ครั้งที่ ๙ (ผ่านระบบการประชุมทางไกล) เมื่อวันที่ ๙ ธ.ค. ๒๕๖๓ รับรองปฏิญญาพนมเปญ พร้อมด้วยเอกสารแนบ ๓ ฉบับ ได้แก่ (๑) TOR การจัดตั้งกองทุนเพื่อการพัฒนา ACMECS (ACMECS Development Fund: ACMDF) (๒) เอกสารแนวคิดกลไกการทำงานของคณะกรรมการประสานงาน ๓ เสา ภายใต้แผนแม่บท ACMECS (ค.ศ. ๒๐๑๙ - ๒๐๒๓) และ (๓) รายชื่อโครงการจำเป็นเร่งด่วน ของ ACMECS (List of Prioritized Projects) จำนวน ๓๐ โครงการ ซึ่งประเทศสมาชิกเสนอประเทศละ ๖ โครงการ ภายใต้ ๓ เสาหลัก (ปัจจุบัน มีโครงการเพิ่มเติม รวมเป็น ๘๓ โครงการ) - การประชุมผู้นำ ACMECS ครั้งที่ ๑๐ ที่ประชุมฯ ได้รับรองเอกสารแนวคิดเรื่องการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงสำหรับเป็นแนวทางการบริหารจัดการน้ำในอนุภูมิภาคทั้งในระยะสั้นและระยะยาว	การมีปฏิสัมพันธ์กับหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา (Development Partners: DPs) - ที่ประชุมผู้นำ ACMECS ครั้งที่ ๘ เห็นชอบการรับ DPs บทหลักของการสร้างกรอบความร่วมมือที่ครอบคลุมและสมดุล โดยไทยทำหน้าที่ผู้ประสานงานกับ DPs - ประเทศสมาชิกเชิญชวนให้ DPs สนับสนุนโครงการจำเป็นเร่งด่วนของ ACMECS ในรูปแบบความช่วยเหลือทางวิชาการและ/หรือการสนับสนุนทางการเงิน รวมทั้งเสนอโครงการใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อ ACMECS/การพัฒนาอนุภูมิภาคฯ - ที่ประชุมผู้นำ ACMECS ครั้งที่ ๙ (๑) รับรองการเข้าเป็น DPs กลุ่มที่ ๑ จำนวน ๖ ประเทศ ได้แก่ ออสเตรเลีย จีน อินเดีย ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี และสหรัฐอเมริกา และ (๒) รับทราบความประสงค์ของนิวซีแลนด์และอิสราเอลในการเข้าเป็น DPs กลุ่มที่ ๒ - DPs กลุ่มที่ ๑ ได้เข้าร่วมการประชุม จนท. อาวุโส ACMECS กับ DPs (แยกรายประเทศ) เมื่อวันที่ ๒๙ ก.ค. ๒๕๖๒ ในระหว่างการประชุม AMM/PMC ครั้งที่ ๕๒ ที่กรุงเทพฯ - DPs กลุ่มที่ ๑ และว่าที่ DPs กลุ่มที่ ๒ ได้เข้าร่วมการประชุม จนท. อาวุโส ACMECS กับ DPs ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๑ พ.ย. ๒๕๖๕ ที่กรุงเทพฯ โดยรับรองแผนพัฒนาความร่วมมือ (Joint Development Plans on Cooperation between ACMECS and DPs: JDPs) - ที่ประชุมผู้นำ ACMECS ครั้งที่ ๑๐ ได้รับรองการเข้าเป็น DP ของ นิวซีแลนด์ และ จะพิจารณาร่าง JDP เพื่อให้การเจรจารับรองต่อไป
การจัดตั้ง สลธ. ชั่วคราวฯ (ACMECS Interim Secretariat: AIS) - ที่ประชุม จนท. อาวุโส ACMECS เมื่อวันที่ ๒๕ ส.ค. ๒๕๖๕ เห็นชอบในหลักการการจัดตั้ง สลธ. ชั่วคราวฯ โดยตั้งขึ้นที่ กต.ไทย มีภารกิจหลัก ๔ ประการ ได้แก่ (๑) การวางนโยบาย การวางแผน และการประสานงาน (Policy, Planning and Coordination) (๒) การให้บริการจัดการประชุม (Conferencing Services) (๓) การบริหารจัดการโครงการ (Project Management) (๔) ยุทธศาสตร์การสื่อสาร (Communication Strategy) - สลธ. ชั่วคราวฯ ได้เริ่มดำเนินงาน โดยเมื่อเดือน ก.ค. ๒๕๖๗ ได้จัดพิธีเปิดตัวเว็บไซต์และตราสัญลักษณ์ ACMECS (ACMECS Logo) อีกทั้งได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจกับ Mekong Institute (MI) เพื่อให้เป็น back office ให้กับ สลธ. ชั่วคราวฯ	การจัดตั้งกองทุนเพื่อการพัฒนา ACMECS (ACMECS Development Fund: ACMDF) - ที่ประชุม จนท. อาวุโสด้านการเงิน ACMECS เมื่อปี ๒๕๖๑ เห็นชอบในหลักการ (๑) ลักษณะของกองทุนฯ จะแบ่งเป็นเงินกู้ (loan) และเงินให้เปล่า (grant) และ (๒) วงเงินเริ่มต้นในการจัดตั้งกองทุนฯ จำนวน ๕๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ - ที่ประชุม จนท. อาวุโสด้านการเงิน ACMECS และ จนท. อาวุโส ACMECS เมื่อเดือน มี.ค. ๒๕๖๓ หรือหลักการที่จะให้ประเทศสมาชิกอื่นสนับสนุนตามสัดส่วน GDP PPP โดยจะกำหนดกรอบเวลาการสนับสนุนต่อไป และเอกสารขอบเขต (TOR) การจัดตั้งกองทุนฯ - ที่ประชุมผู้นำ ACMECS ครั้งที่ ๙ รับรองเอกสารขอบเขต (TOR) การจัดตั้งกองทุนฯ - ที่ประชุม จนท. อาวุโสด้านการเงิน ACMECS เมื่อวันที่ ๓ ส.ค. ๒๕๖๔ เห็นชอบการจัดตั้งคณะทำงาน ๒ คณะ เพื่อหารือแนวทางการจัดตั้งกองทุนฯ และกลไกทางการเงินอื่น ๆ ของ ACMECS - ที่ประชุม จนท. อาวุโสด้านการเงิน ACMECS เมื่อวันที่ ๒๑ ก.พ. ๒๕๖๕ ตั้งเป้าหมายจัดตั้งกองทุนฯ ภายในปี ๒๕๖๖ แต่ประเทศสมาชิก ACMECS ยังไม่มีฉันทามติในประเด็นเทคนิคและกฎหมาย - ที่ประชุม จนท. อาวุโสด้านการเงิน ACMECS เมื่อวันที่ ๒๒ ส.ค. ๒๕๖๕ เห็นพ้องในหลักการให้ประเทศสมาชิกและหุ้นส่วนเพื่อพัฒนามีส่วนร่วมในการสมทบทุนในกองทุนฯ และหารือเกี่ยวกับสัดส่วนในการสมทบทุนของประเทศสมาชิกซึ่งอาจคำนวณจาก GDP PPP โดยแบ่งเป็นรายงวดภายในระยะเวลา ๕ ปี - การประชุม จนท. อาวุโสด้านการเงิน ACMECS ครั้งที่ ๗ เมื่อวันที่ ๓๐ ก.ค. ๒๕๖๔ ไทย (กระทรวงการคลัง (กค.)) ได้เสนอ Mekong Institute เป็นทางเลือกในการเป็นผู้บริหารจัดการกองทุน ACMDF - ไทยได้ประกาศสนับสนุนเงินทุนตั้งต้นให้แก่กองทุนฯจำนวน ๒๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ อย่างค่อยเป็นค่อยไป และให้ประเทศสมาชิกอื่นและ DPs สนับสนุนเพิ่มเติมในส่วนที่เหลือตามความสมัครใจ โดยประเทศสมาชิกที่ประกาศสมทบเงินในกองทุนฯ แล้ว ได้แก่ กัมพูชา ๗ ล้านดอลลาร์สหรัฐ (กัมพูชาขอทบทุนการให้การสนับสนุนในที่ประชุม จนท. อาวุโสด้านการเงิน ACMECS ครั้งที่ ๗) สปป. ลาว ๑ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เวียดนาม ๑๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ และ เมียนมา ๑ ล้านดอลลาร์สหรัฐ